

ADATOK.

KASSAI CZÉHEK ÁRSZABÁSAI A XVII. SZÁZADBÓL.*)

I. A nyereggyártó czéhé.

Anno 1633.

Ez nemes és királyi szabad Kassa városának nemes és tiszteletes biráinak Wass Mihály urunknak és az nemes és tiszteletes tanácsnak parancsolatjára az Kassai nyereggyártó czéh az ő mesterségek szerint való munkájoknak jegyzését rendszerint így adják beírva, az mint következők.

Mivel az mi mesterségünk szerint való munka mind kikészített bőrökből áll, az mely bőroket minekünk avagy az gerberektől kell megvennünk avagy az *török* árosoktól, ugmint az szattyánt avagy karmazsint.

Legelsőbben is azért, minthogy legtöbb munkánk áll minekünk az szattyánból, annak mostan kötését veszük, ha ugyan jó fl. 10, ha pedig alább való pro fl. 9. avagy pro fl. 8. Egy kötésben vagyon pro 10, de ha öt olyan vagyon az egy kötésben, hogy egy—egy nyeregre elég legyen, azt mi nagy nyereségnek tartjuk mind. Az szattyán kívül egy nyereghez kelletik egy nemez, ezt adják d. 33., az nyereg ülésében egy fertály kizniczer posztó, az némelyikhez prémezni egy fertály baraszlai; mindezekon kívül czérna, prémezni való szín és hermetzsi (?) karika, az mely könnyen beáll az nyereg fáján kívül fl. 2. d. 33., ha megszámláljuk. Az pusztá nyeregfá pedig enyüével együtt fl. 1. tudván legalább.

Mostan pedig egy huszárnyeret, szattyánost adunk kész pénzen fl. 3. d. 50. Vagyon olyan is, az kiben kiszniczer posztónál jobbat csinálunk az ületiben, hogy nem adjuk fl. 4 különben. Alább való is vagyon, az kit adunk fl. 2. d. 50 avagy fl. 3, az ki minemü, ahhoz való képest szabjuk az árát, az mint az rajta való szerszám és munkája vagyon.

Az hintó körül különb-különféle munkák lévén, nyilván tudja uraságtok, annak az árát meg nem írhatjuk, mert némelyek czifrában kívánnak, némelyek csak parasztul az is egynehányféle, kikhez mind más mesterember munkája által kelletik véghez vinnünk tudniillik kovács, lakatgyártó, kerékgyártó és szígyártó mesterségek által, az ki pedig majd mindennél legdrágább, az gerberektől kell megvenni az bőret, meg néha nem is találni is hanem Eperjersről kell hozatnunk, az mégis több költségben áll.

*) V. ö. a Szemle 1900. évi 276. lapján olvasható jegyzetet.

Egy hosszú pulhákhoz való puskatokat adunk fl. 2.

Annál rövidebbet adunk fl. 1. d. 75.

Harmadik felét mégis rövidebbet adunk fl. 1. d. 25.

Vagyon negyedik féle is, pisztolyhoz való fl. 1.

Az zetzelszékek is külön-különfélék, azoknak is az ő mivoltok és állapotjuk szerint adhatjuk, az mint az rajta való munka és szerszáma vagyon, kit fl. 12, kit alább s kit feljebb, mivel az fáját annak is az asztalgyártótól vesszük.

Az mi pedig az eltört nyeregnek megcsinálása állapotját illeti, azt eleitől fogván mind egyaránt műveltük és senki többet nem is mert venni, most sem veszen, mert ha rajta érjük, erősen megbüntetik érette, ha ezen kívül veszi az fizetést, az mint itt leirtuk. Hogyha az nyeregnek mindaz két elei felszakad az enyvezésből, tehát mind két helyen esik az enyvezés rajta d. 40., ha pedig több helyen leszen rajta az enyvezés, mind ami tíz pénzzel feljebb megyen az fizetés. Hogyha pedig úgy eltörik, hogy új fát kell hozzá ragasztani úgymint deszkát az két szárnyára avagy az hátulját avagy az eleit, az mely történik ilyen dolgokból, hogy ajtóban üttetik és úgy eltörik hogy új darab fa nélkül meg nem csinálhatják, tehát az olyanért fl. 1. veszünk. Nemezet, kit ujonnan csinálunk d. 65., ha maga az ember adja az nemezet, az ki csináltatja d. 25.

Hogyha szattyánnal megboritatja fl. 2; ha az ember maga adja hozzája az szattyánt, tehát az munkájáért avagy fl. 1, avagy d. 75. Mindezeket rend szerint az kit beirhattunk, beirtunk uraságtoknak; az mit pedig be nem irhattunk, úgy hogy bizonyos árát szabhattuk volna az miért nem lehetett megítélheti uraságtok, mivel azokat különbözőképpen kívánják és meg nem mondhatjuk, de mindazon által oly vigyázásban voltunk eleitől fogván, hogy az, ki közülünk felettebb való aron vagy eladta marháját avagy igen drágáért munkálódott, ha panasz érte, érdeme szerint megbüntettetett.

II. Asztalos és üveges czéh árszabálya.

Az felséges mindenható istentől ő szent felségétől kívánunk uraságtoknak kedves jó egészséget, mint kegyes patronus urainknak.

Mivelhogy uraságtok parancsolta, hogy mi is az mi asztalos mesterségünknek árát lelkünk esméreti alatt (művelnénk) és adnánk, kívánta és parancsolta uraságtok, hogy írván beadnánk. Melyet rend szerint felirtunk, noha bizonyára mindeneket nem írhattunk, mivelhogy az embereknek erkölce szerint sok munkát meg nem írhattunk. Azért szokott mesterségünk szerint való munkáinkat im jegyzésbe adjuk uraságtoknak, melyet uraságtok kegyes atyai indulatjából megíáthat.

Elsőben is 12 emberre való asztalt csinálunk f. 3. 50.¹⁾

Egy fehér hosszú karszéket d. 75.²⁾

Egy zöld festett hosszú karszéket f. 1. d. 20.³⁾

¹⁾ A 3 áthúzza, felette 2.

²⁾ Áthúzza, felette 50.

³⁾ Áthúzza, felette 80.

Egy fejer egyes karszéket d. 36.¹⁾

Egy zöld egyes karszéket d. 50.²⁾

Két emberre való egy fejer ágyat f. 2. d. 5.³⁾

Egy zöld festett ágyat két emberre valót f. 2. d. 50.⁴⁾

Egy közönséges nyoszolyát két emberre valót f. 1. d. 50.⁴⁾

Fejer fogasnak singit adjuk d. 12.⁵⁾

Zöld festett fogast, az kin táltartó karók vannak és esztergályban metszett szögekkel singit adjuk d. 25.⁶⁾

Egy dupla ajtót festetten mindkét felől fl. 2. d. 50.⁷⁾

Egy felszer ajtót fejéren f. 1. d. 25.⁸⁾

Egy fekete koporsót f. 2. d. 50.⁹⁾

Az *üveges* egy kristálytányér üveget magáét csinál fel d. 5.

A ki maga üveget ad, kristályüvegtől veszen d. 3.¹⁰⁾

Egy közönséges tányérüveget magáét csinál fel d. 2^{1/2}.¹¹⁾

Az ki maga üveget ad, közüveget csinál. d. 1^{1/2}.¹¹⁾

Tisztelendő nemes uraink. Mivelhogy az mi mesterségünkhöz mindenféle szerszámot és eszközt pénzen kell vennünk, úgymint deszkát, fát az szegénységtől, enyvet, gyantárt és sokféle festéket az patikákban (= boltokban) drágán vesszük, azért kérjük uraságtokat, mint kegyes patronusinkat ez leírásunk szerint hagyja helyben uraságtok az mi mivünknek árát, hogy mi is táplálkodhassunk házunk népével mesterségünk után, kit szolgálhassunk meg uraságtoknak, mint kegyes patronusinknak.

Anno 1633 die 28. Februarii rectificáltuk.¹²⁾

Alázatos és hűséges szolgálatjokat ajánlják uraságtoknak az böcsületes asztalos és üveges czéh.

III. Bodnár czéh árszabályzata.

Anno 1627, die 13 Augusti.

Az nemes és becsületes kassai bíró uram, azonképpen az becsületes, nemes, teljes tanácsnak parancsolatjából mi kassai bodnármeztérek egész czéhül az mi mesterségünknék munkáját ez mostani időnek mivoltához képest rendszerint így limitáltuk.

1. Kétszáz darab falt kassai kádnak valót mostan vehetünk fl. 2.

Ebből még közel harmadja kihányódik.

Faragásától adunk az legénynek, minden száz darabtól d. 20.

Kádfeneknek való egy szál deszkát vehetünk mostan d. 25.

Egy kádfenekhez kell két szál deszka.

Kádra való abroncsnak szálát vesszünk d. 6.

Faragásától adunk az legénynek minden száltól d. 3.

Ezekben is sok eltörik.

Immár kétszáz darab falból igen jó ha három kád leszen.

1) Áthúzva, felette 75. — 2) Áthúzva, felette 36. — 3) Áthúzva, felette f. 1. d. 75. — 4) 50 áthúzva, felette 25. — 5) Áthúzva, felette 9. — 6) Áthúzva, felette 20. — 7) 50 áthúzva, felette 25. — 8) 25 áthúzva. — 9) 2 áthúzva, helyette 1. — 10) Áthúzva, helyette 2^{1/2}. — 11) 1/2 áthúzva. — 12) Más kézzel.

Minden kád csinálásától adunk az legénynek d. 50.

Ezen kívül elegendő (sic!) ételt, italt.

Minden kádra megyen négy szál abroncs.

Ezekhez képest egy kádat min adhatunk, megítélheti uraságtok.

Az időhöz képest eladunk egy kádat fl. 3. d. 50.¹⁾

2. Következik az kassai hordóhoz való eszközök.

Kassai hordóhoz való másfélszáz falt hasitnak az hasogatók fl. 1.

Behozásától az szekeresnek adunk fl. 1.

Item az megfaragásától adunk az legénynek minden száztól d. 20.

Kassai hordóhoz való abroncsnak százát vesszük d. 50.

Faragásától az legénynek adunk minden száztól d. 20.

Kassai hordóhoz való másfélszáz feneket hasitanak fl. 1.

Béhozástól az szekeresnek fl. 1.

Az fenéknek megfaragásától adunk az legénynek egy hordóban való fenéktől d. 6.

Másfél száz hordó falból leszen öreg kassai hordó öt.

Minden hordó csinálásától adunk az legénynek d. 20.

Ezeken kívül elegendő ételt, italt.

Adunk egy kassai hordót d. 80.

3. Következik az alföldi hordóhoz való eszköz.

Alföldi hordóhoz való ezer faragott falt fenekestől veszünk fl. 15.

Egy hordóra való abroncsot veszünk d. 18.

Leszen ezer faragott falból harminczöt alföldi hordó.

Az legénynek adunk minden hét hordó csinálásától fl. 1.

Elegendő ételt, italt.

4. Következik az ó-hördök köttetése.

Az uraságtok parancsolatja szerint hét²⁾ ó hordót köttetünk fl. 1.

Az legény veszen minden hordótól d. 6.

Egy abroncsból vegyenek d. 1.³⁾

Á mi pedig az abroncsnak megvételeit illeti, uraságtoknál is nyilván lehet, hogy mi nem az nemes város erdejéről élünk, mert azt mind elvesztegették az *kecskés* emberek. Az mi találatnék is mind oda alá és imide-amoda széllal (széjjel) elhordják. Így minekünk külső nemes emberek erdejökről kell nagy drága pénzen szerit tennünk.

Ezek így lévén, uraságtoknak alázatosan könyörgünk, megtekintvén uraságtok, mely sok költséggel és fáradsággal jussunk mindenhez, uraságtok cselekedjék atyaikeppen velünk, hogy mesterségünkben meg ne fogyatkozzunk, sőt inkább abban jó módjával procedálhassunk, melyet uraságtoknak teljes életünkben alázatosan megszolgálunk.

Kádra való abroncsnak felütésétől d. 10.^{***)}

Egy fürdő vannát adjanak fl. 2.

Egyéb mindenféle apróbb ó és új edényeket csináljanak és adjanak jó lelkökesmeretök szerint.

Correcta.

1) Áthúzva, más kézzel fl. 2.

2) Áthúzva, más kézzel 8.

3) Ez a sor idegen kézzel.

*** Ettől a sortól kezdve végig más kézzel.

Jegyzet. Az iv szélén más kézzel; „Egy kassai fél hordót adjanak d. 50.“

III. Csizmadiák árszabása.

Tisztelendő böcsületes bíró uram és böcsületes nemes tanácsbeli uraink, mi mind fejenként, kik vagyunk csizmadia mesterek, ajánljuk uraságtoknak hűséges szolgálatunkat Istentől ő szent felségétől szentfiáért kívánunk minden lelki és testi áldásokat ez új esztendőben uraságtoknak nagy boldogul megadatni.

Továbbá tisztelendő böcsületes nemes urunk, bíró uram, mivel hogy az böcsületes, nemes tanácsbeli uraim akarattjából parancsolá, uraságtok minékünk, csizmadiáknak, hogy az mi mivünk és mesterségünk állapotja felől jegyzést adnánk uraságtoknak, mi az böcsületes uraságtok szavát és parancsolatját hátra nem hagyván, hanem így adjuk uraságtoknak tudtára és értesére az mi jó lelkiismeretünk szerint mi egyben gyűlvén egész czéhül meglátván azt, hogy mint vehetjük az mi mesterségünkhöz való szerszámokat. Elsőben az karmasin vétel felől azt írhatjuk uraságtoknak felőle, hogy mikor az boltokban kell vennünk és választva vesszünk, tehát negyedfél forinton vesszük, vagyon oly, hogy ha jó öreg karmasin huszonöt pénz hija négy forinton is vesszük; ha pedig egygyel-mással kötés számában, az mint vagyon egy kötésben a karmasin, ha jócska valamennyire, hát három forint és huszonöt pénzen vesszük, ha pedig slejt (=selejtes) szabású az karmasin, három forintnak alatta nem adják; az mely karmasin jó öreg, leszen hát egy száras csizma és két papucs; de az oly karmasinból, az mely karmasint huszonöt pénz hija négy forinton vesszük, abból léssen egy száras csizma és két papucs; az mely karmasint ilyen drágán kell vennünk, abból ha száras csizmát csinálunk, az csizmáját adjuk huszonöt pénz hijján négy forinton, kit három forint hatvan pénzen; egy papucsot százhusz pénzen, kit száztíz pénzen, karmasinja válogatja; az mely karmasin szép és drága, annak az csizmája is többet ér; ha pedig olcsóbban vehettük, úgy hogy három forinton egygyel-mással megvesszük az karmasint, abból, ha száras csizmát csinálunk mi is hijával adjuk az hogy huszonöt pénz hija három forinton eladjuk. és annál olcsóbban is eladjuk. Ehhez való szerszám kell fonál, talp, bélés, viasz, czérna, kéreg, ezeket mind drága pénzen kell vennünk, egy bokor talpat, ha az talpmetsző gerbernetől (=timárnétól) vesszünk, hát nem adja külömben huszonnégy pénznel vagy temérdök vagy vékony, mind egy áron adja bokrát az talpnek, ha pedig a csizmához bélelni való bőrt vesszünk az boltokban az áros uraimtól, tehát kit hármával, kit négyével vesszük egy forinton, többet egy bélés bőrrrel, kit karasyja takaró bőrnek hívnak, három száras csizmánál többet nem bélölhetni vele, akár papucsot, de többet három bokornál meg nem bélölhetnek, ha pedig az talpát is megbélöljük, még három bokornak sem jut, egy karmasinból, ha jó öreg, csinálunk négy bokor kapczát; vagyon oly karmasin, hogy három bokor kapczánál több ki nem telik, karmasinja válogatja, kiből több telik, kiből kevesebb egy karmasin kapczát adunk százhusz pénzen, mivelhogy több karmasin megy reája, hogy nem mint egy bokor papucsra, egy karmasinból, ha esztendős gyermekeknek szabunk száras csizmácskát, többet nem szabhatunk négy bokor csizmácskánál, egy bokor száras csizmát esz-

tendős gyermeknek valót egy forintért csinálunk, ha pedig négy vagy öt esztendős gyermeknek valót csinálunk, három bokor csizmánál több nem telik ki egy karmaszból, az olyatén gyermeknek való csizmát százhuszonöt pénzért, kit százhuszért csinálunk, a kivel mint alkhatik ember. Ha az mely ember ő maga hoz bőrt, csizmának való bőrt, ahoz mi adunk szerszámot, talpat, bélest, egyéb szerszámot, csináljuk nyolczvan pénzért. Az fekete csizmának való bőrt az gerberőktől vesszük, ha választva vesszük, kit hetven, kit hetvenöt pénzen, ha pedig egygyel-másával vesszük, hatvan pénzen kell vennünk, bőre válogatja; egy fekete száraz csizmát adunk száznegyven pénzen, kit százharminczötön, kit pedig százhuszonöt pénzen, bőre és műve válogatja. Egy bokor bőrt vesszünk, az javát hat forinton huszonöt pénzen, kit hat forinton, némelyt huszonöt pénz hja hat forinton. Az jóféle sárga török szatyánt, ha tanálunk az boltokban, vesszük egy forinton, kit feljebb, egy szatyán száraz csizmát adunk egy forint hatvanöt pénzen, annak is csizmája és műve válogatja, egy szatyán kapezát, az ki jó, ötven pénzen, kit negyven pénzen, némelyt harminczöt pénzen is cladjuk, annak is kapezája és bőre válogatja, ki kisebb, ki nagyobb az másiknál, ezekhez egyenlő szerszám kell. Az legénynek mindennap háromszor kell enni adunk és heti bért. Kívül: Csissmaczia czeh anno 1608.

V. Erszénygyártók árszabása.

Tisztelendő becsületes nemes uram, bíró uram, tisztelendő becsületes nemes tanácsbeli uraim. Uraságtok intését előttünk viselvén mivel-hogy uraságtok meghagyta az elmúlt napokban, hogy kiki mind az ő mesterségének és ahoz illendő eszközt, mint veszi s hogy adhatja, uraságtoknak megírnák és az uraságtok böcsületes nemes személye eleiben adnánk, im megcselekedtük mi is az uraságtok parancsolatjára, melyek rend szerint következnek.

1. Az juhbőrt vesszük, az ki öreg d. 75.
a ki kisebb d. 60.
2. Az börzsönyt vesszük fontját fl. 1. d. 25.
3. Az timsónak fontját vesszük d. 40.
4. Az szik tábláját vesszük kit d. 15, kit d. 18.
5. Az hajagnak való selyemnek latját vesszük d. 25.
6. Az sodrott selyemnek nehezékét vesszük d. 25.
7. Az asszony-embernek való erszényt adunk nyolczat fl. 1,
adjon 12.¹⁾
8. Az férfinak való erszényt 13²⁾ egy forinton.

Ezeknek szinet (szinte), elkészítésére még mennyi sok aprólékos szerszám kívántatik, az uraságtok böles ítélete szerint uraságtok megítélheti mind az kikészítéséhez s mind szinet (= szinte) az varrásához.

E mellett uraságtoknak alázatosan szolgálunk az kassai erszénygyártók és minden javalást várunk uraságtoktól, mint nemes és becsületes tanácsbeli urainktól és patronusinktól.

1) Más kézzel.

2) Áthúzza, felette 16.

Egy bársony (?) erszényt nyolczast fl. 1. d. 75.

Egy hatóst fl. 1. d. 25.

Negyest d. 75.¹⁾

Kvüil: Az kassai erszénygyártó czéhnek miveknek limitatioja anno 1627. die 10. Augusti.

VI. Fazekasok árszabása.

Az hatalmas Istentől ő szent fölségétől kívánjunk uraságtoknak kedves jó egészséget mind kegyes patronus urainknak.

Továbbá mivelhoggy uraságtok parancsolt, hogy mi is az mi fazekas művünknek árát lelkünk esmereti alatt mivelnénk és adnánk, kívánta és parancsolta uraságtok, hogy irásul beadnánk, melyet rendszerint felirtunk és az megszokott mesterségünk szerint való munkáinkat uraságtoknak jegyzésben adjunk, az melyet uraságtok kegyes atyai jóindulatjából megláthat az mint következendik.

Egy iczés mázos korsó adjunk d. 2.

Egy 3 avagy 4 iczés mázas korsó adjunk d. 6.

Egy römpölyös fazekat adjunk d. $\frac{1}{2}$.

Egy meszelyes fazekat adjunk d. $\frac{1}{2}$.

Egy iczés fazekat adjunk d. $1\frac{1}{2}$.

Egy 4 iczés fazekat adjunk d. 3.

Egy 6 iczés fazekat adjunk d. 4.

Egy 8 iczés fazekat adjunk d. 5.

Egy 10 iczés fazekat adjunk d. 7.

Egy 12 iczés fazekat adjunk d. 8.

Egy 16 iczés fazekat adjunk d. 12.

Egy öreg, kétfülű fazekat, az melyben 40 avagy 50 icze beme-gyen adjunk d. 30.

Egy zöld kályhát adjunk, be is rakjunk d. 5.

Egy fejer kályhát berakásával együtt adjunk d. 2.

Egy ó fejer kályha berakásától d. $1\frac{1}{2}$.

Egy ó festett himes kályha rakjunk be d. $2\frac{1}{2}$.

Kérjük uraságtokat, mint kegyes patronusainkat, hogy im a máz, a fa és minden drága mostan időben, hogy helyben hagyja uraságtok ez mi leírásunk szerint, hogy mi is táplálkozhassunk házunk népével mesterségünk után, az kit szolgálhassunk meg uraságtok mint kegyes patronusinknak.

Anno 1632 die Februarii rectificáltuk.

Alázatos és hűséges szolgálatjokat ajánlják uraságtoknak
az böcsületes fazekas czéh.

VII. Gombkötők árszabása.

Az mi némes és tisztelendő biró urunk és az némes tanács parancsolatjából mi itt az kassai böcsületes gombkötő czéhbeli mesterek egész czéhül adjuk az mi mesterségünkről való limitatiókat, mely ekképen következik.

¹⁾ A három utolsó sor más kézzel.

Elsőben is az minemű munkát ez mostani időben mivelünk.

1. Egy öreg szövés száras gombot arannyal és selyemmel fl. 8.¹⁾
 2. Egy öreg szövés gombot tiszta selyemből, az kinek az két széliben az arany avagy ezüst fl. 3. d. 50.²⁾
 3. Tizenkét bokor szövés száras gombot virágosan arany fonállal és selyemmel fl. 2.³⁾
 4. Tiszta selyemből való 12 bokor szövés gombot fl. 9.⁴⁾
 5. Kézen vert dupla száras gombot 12 bokrot tiszta selyemből a kis gombja a végén arany fl. 7 d. 50.⁵⁾
 6. Kilencz dupla száras gombot tiszta selyemből kézen vertet, akinek rojtja vagon fl. 4.⁶⁾
 7. Tizenkét félszer sarugombot rojt nélkül valót, akinek a kis gombja arany vagy ezüst fl. 4.⁷⁾
 8. Tizenkét bokor keskeny saru rojtos gombot fl. 2.⁸⁾
 9. Egy dolmányra való 12 öreg gombot arannyal és selyemmel fl. 3. d. 25.⁹⁾
 10. Kisebbit 12-öt arannyal és selyemmel fl. 2.¹⁰⁾
 11. Tiszta selyemből 12 öreg vögyes gombot fl. 1. d. 50.¹¹⁾
 12. Apró vögyes gombot 12, tiszta selyemből d. 90.¹²⁾
 13. Apró gomboló gombot egyet-egyet d. 7.¹³⁾
 14. Egy csábrágra való rojtot szatin fonálból singit pro denár 75 teszen fl. 3.¹⁴⁾
 15. Tiszta selyemből az magunk selyemből latjától fl. 1. d. 35.¹⁵⁾
- Ezen kívül számtalan sok rendbeliek volnának, az kiket mi uraságtoknak most mind elő nem számlálhatunk, ki vont arany, ki vont ezüst czérna és másféle munkák, de azzal uraságtokat nem terheljük. Correcta.¹⁵⁾
- Következik az selyemnek, arany és ezüst fonálnak megvétele.
Az karmazsin veres selyemnek latját vesszük fl. 1. d. 50.
Item az bécsi selyemnek némely boltban hetvenöt pénzen, némelyben pedig d. 80.
Item az török selyemnek lotját d. 75.
Item az aranyfonálnak fertályát d. 80.
Mindezekből uraságtok megértheti az szerszámot mint vesszük és az mivet is hogy adhatjuk. Mindazonáltal mi az uraságtok böcsületes ítéletére hagyjuk.

VIII. Mészárosok árszabása.

Mivelhogy az böcsületes nemes tanács megparancsolta bíró urammal együtt minden mesterembereknek, hogy az ő mesterségük szerint való marhát mint veszik és hogy adják, mi is azért úgymint az mészáros

1) Áthúzva, felette 6. — 2) Áthúzva, felette fl. 2. d. 50. — 3) Áthúzva, felette fl. 1. d. 75. — 4) Áthúzva, felette 8. — 5) Áthúzva, felette 6. — 6) Áthúzva, felette 3. — 7) Áthúzva, felette 3. — 8) Áthúzva, felette fl. 1. d. 75. — 9) Áthúzva, felette 2. — 10) Áthúzva, felette fl. 1. d. 35. — 11) Áthúzva, felette fl. 1. — 12) Áthúzva, felette 65. — 13) Áthúzva, felette 3. — 14) d. 75 áthúzva, felette 60 és fl. 3 áthúzva. — 15) d. 35 áthúzva.

ezé, bíró uram és az nemes tanács parancsolatjából adnak be ilyen jegyzést az mi mesterségünk felől.

Elsőben vett ebben az sokadalomban Dobraviczki István három tulkot pro fl. 36.

Item Hans Dyr vett harminczhárom tehenet, bokrát vette fl. 19.

Item Georgifi György vett 12 tehenet, bokrát fl. 18.

Item Mészáros Jónás vett meddő teheneket bokrát pro fl. 21.

Az ökörbőr eladás, melyet ez mostani sokadalomban adtunk el, így következik.

Az mostani sokadalomban adtuk el az ökörbőrnek és tehénbőrnek párját fl. 4 d. 50.¹⁾

Az juhbőrnek párját adtuk pro fl. 1 d. 6.²⁾

Az borjubőrnek egyet pro d. 33.³⁾

Az faggyúnak mázsáját pro fl. 10.⁴⁾

Juh húsnak libra d. 2¹/₂.⁵⁾

Disznóhúsnak lb. d. 5.

Az tehénhúsnak lb., az ki jó d. 2¹/₂.

Alábbvalónak lb. d. 2.

Egy kolbászt egy singnyit d. 6.

Hájnak fontját d. 10.

Sós száraz szalonnát lb. d. 12,

Correcta per amplissimum senatum Cassoviensem M. Wass.

IX. Kovácsvezéh árszabása.

Tisztelendő nemes bíró urunk, tisztelendő nemes tanácsbeli uraink. Uraságtoknak az szegény, alázatos kovács ezéh, szolgálatunkat ajánljuk. Mivel uraságtok megparancsolta, hogy az mi munkánkat irás szerint uraságtoknak eleiben adnánk, azért minthogy tudja uraságtok, hogy az mi mesterségünk számtalan sok dologból áll, nem irhatunk mindenfélet be, hanem az ki legderekasabb, azt adjuk uraságtok eleiben irásunkban.

Elsőben egy öreg furmány szekeret miért vasazunk fl. 9.

Egy közép szekeret avagy kocsit megvasazni új vassal fl. 7.⁶⁾

Egy új kereket új vassal megvasazni d. 90.⁷⁾

Egy kereket ó vassal, ha mind ó, megvasazni d. 45.⁸⁾

Egy első tengelyt rudastól új vassal megvasazni fl. 1.⁹⁾

Egy hátulso tengelyt új vassal megvasazni d. 75.¹⁰⁾

Egy bokor vödrot új vassal megvasazni fl. 2.¹¹⁾

Egy bokor szántó vasat megnádlani az ember vasával fl. 1 d. 10.¹²⁾

Egy új kapát megcsinálni d. 36.¹³⁾

Egy kapát megcsinálni d. 25.¹⁴⁾

Egy új löcsöt megcsinálni d. 15.¹⁵⁾

1) Áthúzva s helyette: Adják az ökörbőrnek párját fl. 4, tehénbőrnek bokrát fl. 3. d. 25.

2) Áthúzva, felette d. 80. — 3) Á., f. 25, — 4) Á., f. 8.

5) Ettől kezdve Vass Mihály jegyző keze írása.

6) Áthúzva, felette 6. — 7) Á., f. 75. — 8) Á., f. 36. — 9) Á., f. d. 75. — 10) Á., f. 60. — 11) Á., f. fl. 1. d. 20. — 12) Á., f. d. 90. — 13) Á., f. 26. — 14) Á., f. 18. — 15) Á., f. 10.

Egy csatlóvasat boritékjával együtt megcsinálni d. 15.

Egy kiséfát uj vassal megvasazni d. 70.¹⁾

Egy keresztifát megvasazni hámfástól d. 40.

Egy ajtóra való szerszámot uj vashól d. 50.

Egy lánczos kiséfát uj vassal megcsinálni d. 50.

Egy új sínvasat felvonni d. 26.²⁾

Egy ó sínvasat felvonni d. 6.

Egy uj marokvasat felverni d. 8.

Egy ó marokvasat avagy karikát felverni d. 4.

Egy lovat uj patkóval megpatkolni d. 48.³⁾

Egy lovat ó patkóval megpatkolni d. 16.

Azt pedig uraságtok nyilván jól tudja, hogy az mi mesterségünk igen nehéz és veritékes munka, ugy a minthogy abban egy ember semmit sem vihet végre, hanem cselédet kell tartanunk és arra sokat költenünk, az szénhez és vashoz igen drágán jutunk, mert sokszor más idegen helyről nagy költséggel és fáradsággal kell vasat szerzenünk, mert az voghházból való vashól csak velve (= verve?) avagy igen ritkán munkálkodhatunk tisztességesen. Ilyen és ehhez hasonló sok szükséges voltát mesterségünknek, melyet az régi időhöz bizony nem tehetünk, hanem hova-tovább mind fogyatkozást látunk, ugyanazért az böcsületes kovács czéh is előtte viselvén az uraságtok parancsolatját, ki-ki jó lélekkel szólván hozzá, nehéz mesterségünknek mivoltát uraságtok eleiben terjesztjük.

Uraságtoknak az szegény alázatos kovács czéh kész mindenekben örömet szolgálni.

X. Lakat- és puszkagyártók árszabása.

Az mi nemes és tisztelelendő bíró urunk és az böcsületes tanács parancsolatjából mi lakatgyártó czébeli mesterek az mi mesterségünkről való limitatiókat eképen jegyeztük fel.

Elsőben egy fejrővári zabolát csinálunk fl. 1. d. 25.⁴⁾

Item egy igyenes rűdű zabolat fl. 1.⁵⁾

Item egy török kengyelvasat fl. 1. d. 20.⁶⁾

Item egy tányér kengyelvasat fl. 1.⁷⁾

Item egy baba kengyelvasat fl. 1.⁸⁾

Item egy széles sarkantyú fölszögezésével, patkolásával d. 40.⁹⁾

Item egy kis sarkantyút fölszögezésével, patkolásával d. 33.¹⁰⁾

Item egy kengyelvas ónozásától d. 25.¹¹⁾

Item egy zabola ónozásától d. 25.¹²⁾

Item egy sarkantyú ónozásától d. 10.¹³⁾

Item egy csizma patkolástól d. 10.¹⁴⁾

Item egy jó pisztolypuska, az ki minden szerszámával és táblájával ödzött fl. 8.¹⁵⁾

1) Á., f. 40. — 2) Á., f. 19. — 3) Á., f. d. 36, *egyét. per d. 9.* — 4) D. 25 áthúzva. — 5) Áthúzva, felette d. 65. — 6) Á., f. d. 90. — 7) Á., f. d. 75. — 8) Á., f. d. 60. — 9) Á., f. 33. — 10) Á., f. 25. — 11) Á., f. 18. — 12) Á., f. 18. — 13) Á., f. 6. — 14) Á., f. 9. — 15) Á., f. 7.

- Item egy közönséges pisztolyt fl. 6.¹⁾
 Item egy jó bányai (= iglóbányai?) puska, az ki csontos az agya és rézzel borított fl. 7.²⁾
 Item egy közönséges bányai puska fl. 6.³⁾
 Item egy puskatisztítástól, az ki igen rozsdás d. 35.⁴⁾
 Item az ki igen nem rozsdás d. 25.⁵⁾
 Item egy puskakerek vágástól, serpenyő forrasztástól d. 24.⁶⁾
 Item egy puskakerek csinálástól, az, kit bécsi aczéiből csinálunk d. 50.⁷⁾
 Item egy puskakócsból (= kulcs) az ki szép d. 32.⁸⁾
 Item egy puskaforma csinálástól d. 20.⁹⁾
 Item egy öreg sötét szögház, ki általjáró d. 6.¹⁰⁾
 Kicsinytől pedig d. 5.¹¹⁾
 Item egy karabin puskától, az ki jó fl. 8.¹²⁾
 Item egy balta csinálástól, az ki rezes fl. 1. d. 25.¹³⁾
 Item az ki paraszt és sima fl. 1.¹⁴⁾
 Item egy vögyes csákánytól, aki rezes fl. 1. d. 25.¹⁵⁾
 Item egy soba pléhet, az ki nem ólmos minden szerszámával fl. 3. d. 50.¹⁶⁾
 Item az ki alább való pedig fl. 2.¹⁷⁾
 Item egy dupla pléhet, az ki klincestől, két zárostól, pántostól, ütkezőstől, fogantóستól minden szerszámával ónozott fl. 8.¹⁸⁾
 Item egy ajtókécsből d. 20.¹⁹⁾
 Item egy kisebbet d. 15.²⁰⁾
 Item egy négyelő lóvakarót ónosat d. 60.²¹⁾
 Item annál alábbvalót d. 25.²²⁾
 Item ónos csattokat hevederben valót bokrát d. 12.²³⁾
 Item egy öreg lakatot kapura valót fl. 1. d. 50.²⁴⁾
 Item annál alábbvalót fl. 1.²⁵⁾
 Item annál is alábbvalót d. 50.²⁶⁾
 Item negyediket d. 15.²⁷⁾

Ezeket meglátván uraságtok megítélheti ez mostani időben az vasat miképen adják és az bécsi aczélt, ónot font számra és egyéb eszközöket, ugymint az ólomnak fontját d. 33, az vasnak mázsáját fl. 4. d. 80, az jó bécsi aczélnak rudját fl. 5, az réznek fontját d. 32, egy mázsá pléhet fl. 14, az nyers faggyúnak fontját d. 10 és egy szekér szenet fl. 3, legalább fl. 2. d. 50.

Mindezek így lévén uraságtoknak alázatosan könyörgünk, uraságtok mindenekben cselekedjék atyáiképen, hogy mesterségünkben meg ne fogyatkozzunk, sőt inkább abban jó módjával életünknek tisztességes keresésére procedálhassunk, kiért uraságtoknak teljes életünkben való alázatos szolgálatunkat ajánljuk. Correcta M. Was.²⁸⁾

1) Á., f. 5. — 2) Á., f. 5. — 3) Á., f. 4. — 4) Á., f. 20. — 5) Á., f. 10. — 6) Á., f. 15. — 7) Á., f. 32. — 8) Á., f. 20. — 9) Á., f. 15. — 10) Á., f. 5. — 11) Á., f. 3. — 12) Á., f. 6. — 13) 25 áthúzza. — 14) Á., f. d. 60. — 15) 25 áthúzza. — 16) 50 áthúzza. — 17) Á., f. fl. 1. d. 50. — 18) Á., f. 6. — 19) Á., f. 15. — 20) Á., f. 10. — 21) Á., f. 40. — 22) Á., f. 18. — 23) Á., f. 10. — 24) 50 áthúzza. — 25) Á., f. d. 75. — 26) Á., f. 33. — 27) Á., f. 12. — 28) Más kézzel.

Kivül: Az cassai lakatgyártó mesterembereknek munkájoknak limitációjok.

Anno 1627., 15. Augusti.

XI. Pánczélgyártók és fegyverderékkészítők árszabása.

Az pantzír művemnek feljegyzése.

Egy merő pantzír (= pánczél) apró szemes, köröskörnyül rézzel, nyolcz vagy több font nyomó, egy-egy fontot pro 50 denár. Megkészül 12 hét alatt. Annak az ára 31 fl.¹⁾

Item Öregszemű merő pantzír, annak fontja pro 50 denár. Megkészül 8 hét alatt. Eladatik pro 15 fl.²⁾

Item egy bokor aprószemű pantzír ujj. Megkészül 5 hétig. Annak az ára 6 fl.³⁾

Item egy öreg szemű pantzír, megkészül 3 napig. Az ára 3 fl.

Item egy aprószemű pantzír sisak, annak a teteje 1 fl. Megkészül 8 napig, annak ára pro 6 fl.⁴⁾

Item egy bokor dupla pantzírkeptyü. Az bőrnek ára d. 50 Megkészül 2 napig. Annak ára 2 fl.

Item egy bokor öregszemű pantzírkeptyü. Az bőrnek ára d. 9. Megkészül egy napig. Annak az ára 125. d.

Az fódózást ami illeti, az ő mivolta szerint megböcsültetik.

Anno 1633 die 28 Februarii rectificáltuk.

Az fegyverderék művemnek feljegyzése.

Elsőben. Veszek egy mázsát, aczélos pléhet pro 25 fl. Csinálok annak materiából harmadfél fegyverdereket, teszen egy fegyverderék 10 fl. Az bogláros szegeknek az ára 150 denár. Az bőr hozzája 75 den. Megkészül 3 hét alatt. Megvaygon magamnak minden költségem nélkül egy-egy fényes fegyverderék in fl. 12. d. 15. Annak az ára per 30 fl.⁵⁾

Item egy fekete zománczos fegyverderéknek lövés ellen materiát veszek per fl. 10. Eladtam per fl. 18.⁶⁾

Item köz fegyverdereket adom el fl. 9.⁷⁾

Item. Egy éppen fényes sisaknak az ára fl. 6.⁸⁾ Annak pléhet veszek d. 75. Bőrét 45 d. Kovácszenet hozzá d. 6. Tetejét 50 d. Szegetet 75 d. Megkészül 3 napig. Áll mindenestül magamnak 2 fl. 50. d.

Item. Másféle tisztított sisak magam költségemmel áll 250 denár, eladom per fl. 3. d. 75.⁹⁾

Item Egy fekete zománczos sisaknak az ára fl. 3.¹⁰⁾

Egy bokrát pantzír szemes karvasat adom per fl. 3. d. 25.¹¹⁾

Item. Köz bokrát bőren szegezve per fl. 2. Megkészül 2 napig.

1) Áthúzva, felette 28. — 2) Áthúzva, felette 12. — 3) Áthúzva, felette 5. — 4) Áthúzva, felette 5. — 5) Áthúzva, felette 26 detur. — 6) Áthúzva, felette 16. — 7) Áthúzva, felette 7 fl. 50. — 8) Áthúzva, felette 5. — 9) 75 áthúzva. — 10) Áthúzva, felette fl. 2. d. 50. — 11) Áthúzva, felette fl. 2. d. 50.

Az pléhnek ára per 1 fl. Az szegek, csatlók és szij hozzá magam költségem kívül teszen egy bokor karvas 2 fl.

Anno 1663, die 28. Februarii rectificáltuk.

XII. Nyirőczéh árszabása.

Tisztelendő nemes és becsületes uram, bíró uram, azonképpen tisztelendő becsületes tanácsbeli nemes uraim.

Uraságtok parancsolatja szerint én is ezen mesterségemhez való eszközöket, az mi kívántatik, uraságtok eleiben irás szerint beadtam.

Elsőben is egy bécsi nyirő ollót legalább vehetek fl. 8,
az köszörülésétől kell adnom d. 75,
emellett két embernek ételt-italt adnom.

Hogyha pedig egyszer öt ollót megköszörültetek, tehát tovább esztendőnél nem mivelhetek vele.

Az posztóknak nyirése pedig sing számra ekképpen következik:

Elsőben a skarlátnak singitől d. 5.

Item az gránátnak „ d. 5.

Item az fajlondisnak „ d. 5.

Item az septuchtól „ d. 5.

Item az karaziától „ d. 2.

Item az maisner posztónak singitől d. 3.

Item az kizmiczer „ „ d. 2.

Item az fodoritásnak akárminemű posztó legyen singitől d. 6.

Item egy öreg ó mente fordításáért és nyirésétől d. 25.¹⁾

Item egy ó dolmány fordításától és nyirésétől d. 20.²⁾

Ezeket böcsületes nemes uraim, mióta az czéhben vagyok, még az olcsó időben is ez szerint műveltünk.

Anno 1633, die 28. Februarii rectificáltuk és helybenhagytuk.³⁾

Kivül: Uraságtoknak alázatos szegény szolgája Nyirő János.

XIII. Szabók árszabása.

Anno 1627 die 3. Augusti.

Az mi becsületes nemes bíró urunk és az nemes becsületes tanácsnak parancsolatjából lön az mi mesterség(ünk)nek és művünknek megtaxálása ilyenképen.

Egy öreg galléros gránát tafotával avagy kamukával bélelt mentétől fl. 2, d. 25.⁴⁾

Félszer mentétől fl. 1, d. 50.⁵⁾

Gallératlan mente failondisból, az ki merő bélelt fl. 1, d. 35.⁶⁾

Az kinek csak az alja bélelt kívül (üres.)

Granát avagy fajlondis nadrágtól, az kinek az varrása meg nagyon borítva d. 50.⁷⁾

Karasia mentétől, az ki merő bélelt fl. 1, d. 25.⁸⁾

1) Áthúзва, felette 18. — 2) Áthúзва, felette 16. — 3) Más kézzel. — 4) Áthúзва, felette fl. 1, d. 80. — 5) 50 áthúзва. — 6) d. 35 áthúзва, felette 20. — 7) Áthúзва, felette 36. — 8) 25 áthúзва.

- Felszertől d. 75.¹⁾
 Karasia, londis. septuch dolman, az ki merő bélelt fl. 1, d. 25.²⁾
 Felszertől d. 75.³⁾
 Karasia nadrágtól, az kinek az varrása meg vagyon boritva d. 35.⁴⁾
 Az ki nem borított d. 25.⁵⁾
 Kizmiczer mentétől, az ki bélelt d. 65.⁶⁾
 Béletlen d. 56.⁷⁾
 Dolmánytól, az ki bélelt d. 75.⁸⁾
 Felszertől avagy ó nadrág bélelt d. 50.⁹⁾
 Nadrágot d. 20.
 Granat avagy failondis süvegtől d. 25.¹⁰⁾
 Bársony dolmánytól fl. 4.¹¹⁾
 Atlasz fosztántól fl. 9.¹²⁾
 Kanavász dolmánytól fl. 4.¹³⁾
 Kamuka dolmánytól fl. 4.¹⁴⁾
 Muhar dolmánytól, az ki bélelt fl. 2.¹⁵⁾
 Bársony avagy kamuka avagy atlasz szoknyától az (ki) prémmel rakott fl. 6.¹⁶⁾
 Az mely szoknyának csak kétszeres az prémje fl. 4.¹⁷⁾
 Ránczosan kamuka avagy atlasz szoknya fl. 4.¹⁸⁾
 Tafota szoknyától, az ki prémes fl. 2.
 Ránczostól, az (ki) prémes fl. 3.¹⁹⁾
 Angliai szoknyától, az ki az alján kilencszer prémmel meg vagyon rakva fl. 3.²⁰⁾
 Failondis, csimaszin, vása, sája szoknyától fl. 2.²¹⁾
 Ránczostól, az ki prémes fl. 2.²¹⁾
 Kizniczertől, az ki prémes az válla és az szoknya alján d. 40.
 Az ki nem prémes d. 35.
 Fodrigler mintegy (üres.)
 Septuch szoknyátul, az ki prémes fl. 1, d. 25.²²⁾
 Az ki nem prémes fl. 1.²³⁾
 Egy kis bársony subától, az ki prémes és bojtos bársonnyal meg vagyon bélelve fl. 3.²⁴⁾
 Kamuka kis suba fl. 2.²⁵⁾
 Tafota suba fl. 1, d. 50.²⁶⁾
 Muhar subától, az ki prémes d. 75.
 Kamuka avagy kanavász szoritótól fl. 1.²⁷⁾
 Muharból prémes d. 50.
 Prémetlen d. 40.²⁸⁾
 Kamuka ránczos ködmönt fl. 3.²⁹⁾
 Muharból fl. 1, d. 50.³⁰⁾
 Abából köpenyeg, az ki czifrás és bélelt fl. 1.³¹⁾

1) Áthúzva, felette 60. — 2) 25 áthúzva. — 3) Áthúzva, felette 60. — 4) Á., f. 27. — 5) Á., f. 20. — 6) Á., f. 50. — 7) Á., f. 36. — 8) Á., f. 60. — 9) Á., f. 40. — 10) Á., f. 20. — 11) Á., f. 3. — 12) Á., f. 8. — 13) Á., f. 3. — 14) Á., f. 3. — 15) Á., f. fl. 1, d. 50. — 16) Á., f. 3. — 17) Á., f. 2. — 18) Á., f. 3. — 19) Á., f. fl. 2, d. 25. — 20) Á., f. fl. 2, d. 50. — 21) Áthúzva, felette fl. 1, d. 75. — 22) Á., f. d. 75. — 23) Á., f. d. 50. — 24) Á., f. 2. — 25) Á., f. fl. 1, d. 50. — 26) 50 áthúzva, felette 25. — 27) Á., f. d. 75. — 28) Más kézzel. — 29) Á., f. fl. 2, d. 50. — 30) 50 áthúzva, felette 25. — 31) Á., f. d. 75.

Felszertől d. 50.

Muhar szoknyától, aki prémes fl. 1, d. 75.

Ha prémetlen fl. 1.

Vásári mű

Az karasiának végét ha megvehetni fl. 33, kiből négy dolmány kitelik, ehhez külön hozzátudván bélését, zsinórt, kapsot adhatni fl. 12.

Summa az négy dolmányoknak fl. 48.

Az kizniczernek végét ha megvehetni fl. 23, kiből öt dolmány, külön hozzátudván bélését, zsinórt, kapsot, adhatni egy dolmányt fl. 8.

Karasia nadrágot fl. 4.

Kiszniczert fl. 2, d. 10.

Kintula nadrágot fl. 2, d. 35.

Abából négy nadrág telik, egyiket fl. 2, d. 20.

Az ¹⁾ vásári mivet hagyják az ő jó lelkiismeretekre az posztónak megvételéhez képest, illendő áron adják, panasz ne érje őket.

Correcta.

XIV. Szücszéh árszabása.

Az höcsületes szücszéhnek limitatioja in anno 1633.

Elsőben egyenként való nyusztal egy galléros mente megbélelésétől fl. 4.

Item egyenként való nyesttel egy galléros mentétől fl. 3.

Item egy subácskát egyenként való nyusztal megbélelni fl. 2.

Item egy galléros mentét hiúz mállal megbélelni fl. 1, d. 50.

Item egy mentét farkashőrrel megbélelni fl. 1.

Item egy mentét egyenként való rókaháttal avagy róka mállal való megbélelésétől fl. 1, d. 25.

Item ha ő béléssel d. 60.

Item egy kocsisnak való mente megbélelésétől, ha maga ad bélést hozzája d. 45.

Item egy asszony embernek való ránczos ködmön megbélelésétől fl. 1.

Item egy asszony embernek való kis subácskától, az kinek nyest az eleje d. 50.

Item egy gerezna gallérozástól, az munkától, mivelhogy egy irhát is kell hozzája adnia fl. 1.

Ha az ember ad petyvetet hozzája, de ha az szücs ad petyvetet hozzája tehát fl. 1, d. 80.

Item egy gyermeknek való petyvet süvegecskét d. 60.

Item egy hasi bőrtől való kigyártástól d. 3.

Item egy nyest csáválásától d. 6.

Item egy nyusztól való kicsáválástól d. 8.

Item egy rókabőr kicsáválástól d. 12.

Item farkashőr kicsáválástól d. 40.

Item egy báránybőr kicsáválásért d. 6.

Item egy tatárkesztyü megbélelésért d. 18.

Item egy vidrabőr kicsáválástól d. 20.

¹⁾ Ettől kezdve más kézzel.

Item egy asszonyembérnek való öreg-ránczos ködmönnek az ára fl. 4, d. 50.

Item egy férfi embernek való ködmön fl. 3.

Item egy süveg megbélésért, ha maga ad bélést hozzája d. 25.

Item egy férfiembernek való kesztyűnek az ára d. 36.

Item egy rókahát bélésnek az ára fl. 18.

Item egy rókamálnak az ára fl. 18.

Item egy róka hát magán fl. 1, d. 20.

Egy mál is az szerént fl. 1, d. 20.

Item egy rókaláb bélésnek az ára fl. 7.

Egyéb vadmarhának árát nem szabhatjuk, mivelhogy készen másnann hozzák; ha drágább s néha olcsóbb, ha nem akkorbeli időhöz kell almoztatni magunkat, ugymint gerezna és gereznabélések, fekete nyúl, fekete kecskebőr, nyest, nyuszt, hiúz és egyéb idegen országban termett vad bőrök.

Anno 1633, die 28. Februarii rectificálván ez felől megírt sumákat, az melyet helyben hagyván.¹⁾

XV. Timárok árszabása.

Nemes, nemzetes, becsületes uraim, alázatos szolgálatunknak ajánlása után kegyelmeiteknek minden lelki és testi jókat a nagy Istentől kívánjuk.

Emellett mivelhogy minekünk az nemes, nemzetes és becsületes biró urunk meghagyta, hogy lelkiismeretünk szerint fateáljuk, min a mi becsületes gerber czéhben a bőröket vesszük és eladjuk, ő kegyelme parancsolatjának helyt adván im mindeneket specificálunk.

Először egy bokor jó nyers ökörbőrt veszünk fl. 9, és néha egyet fl. 5.

Egy bokor középszerű ökörbőrt fl. 8.

Egy bokor legalábbvalót fl. 7, d. 50, fl. 7, fl. 6.

Egy bokor jó tehénbőrt fl. 6. d. 50, fl. 5. d. 50 és néha fl. 4. d. 50, fl. 4, bőröknek mivolta szerint.

Egy juhbőrt d. 60 avagy d. 50.

Egy kecskebőrt d. 75 — d. 60.

Egy borjúbőrt d. 36 — d. 33.

Következik a mint kikészített bőrt eladunk.

Először egy bokor legfőbb ökörbőrt fl. 11.

Középszerű ökörbőrt fl. 10.

Legalábbvalónak bokrát fl. 9.; fl. 8. d. 50.

Egy bokor legfőbb tehénbőrt fl. 8. avagy fl. 7.

Egy bokor középszerű tehénbőrt fl. 6., fl. 5. d. 50.

Legalábbvalónak bokrát fl. 4, fl. 3. d. 50.

Csizmadiáknak legfőbb talpbőrből egy metszést fl. 1. avagy d. 90. avagy d. 80.

Ami hozzá tartozik.

¹⁾ Ez a sor más kézzel.

Szepesben egy köből cseréért adnunk kell d. 70, 75 és húsz bőrre öt köből cser kivántatik.

Egy szekér meszet veszünk fl. 1, d. 50.

Ezen öt avagy hat hétig cseléddel munkálodnunk kell, míg kikészítetik. Hogyha a csizmadiáknak avagy némely vargának azt eladjuk, egy jó ideig és némelytől majdan egy esztendeig az árát nem vehetjük. És ha szintén az alföldre menni akarnánk bőröket venni, elegendő bőrt ott nem szerezhethénk, mert ott oly jó bőröket nem kaphatnánk, mint itthon. Innét (v. ismét?) ez esztendőn a bőröket nagy áron is vennünk kellett és annyira igyekeztünk becsületes csizmadia és varga czéhnek bőrökkel szolgálni és kedveskedni, hogy 5 kiválva, minden mészárosnak bőrre pénzt adtunk és úgy mi a bőröket lábon vesszük. Hogyha pedig ezt nem cselekedtük volna, tehát legfőbb bőröket az henplerek (=kontárok) elszedtenek volna. Azért a mészárosok, kik pénzt erre felvettek, magokat obligáltak, hogy másnak a bőröket el nem adják.

Kegyelmeteknek, mint becsületes magistratusának szolgálatját ajánlja

Gerber czéh.

Kivül 18. századi kézzel: „1656. Limitatio coetus cerdonum.“

Valamennyinek eredetije Kassa sz. kir. város levéltárában.

Közli: *Kemény Lajos.*

POZSONY VÁROS UTCZÁINAK FÖLMÉRÉSE 1732-BEN.

Abmessung derer Gassen der Statt Prespurg:¹⁾

	Kloffter
Von Vedriczer Thor bis Graff Erdödi Behausung	46
Von dannen bis an das Eckh von Fischer-thörel	100
Weiter bis an das Pakai'sche Haus	22
Weiter bis Ertzbischöfliche Residenz	44
Bis an die Huter-gassen ²⁾	25
Bis an das Lorentzer-Thor	10
Von Graff Erdödi bis Graff Carl Zitschi Behausung	73
Von dannen bis an das Micheler-Thor	97
Von Fischerthörl bis an das Kinedische Eckhaus	25
Von dannen bis an das grünne Stübel ³⁾	26
Die Satlergassen ⁴⁾	47

¹⁾ Pozsony ó-városi kerületének ezen fölmérése a város világitása szempontjából történt. E fölmérés mellett van *Nádasdy Lipót* gróf helytartótanácsos 1732. máj. 7-iki fölterjesztése a helytartótanácshoz, továbbá Pozsony város ó-városi kerületének nyomtatott térképe, jelzésekkel és a házak számozásával, ami valószínűleg az országgyűlésekre érkezők elszállásolása céljából készülhetett.

²⁾ Pozsony ó-városának képe azóta, is alig szenvedett változást; az utcák elnevezése ma is ugyanaz, csak egy-kettő kapott — a lassan terjedő magyarosodás révén — új elnevezést. A fenti ma is Kalapos-u.

³⁾ Zöldszoba-u.

⁴⁾ Ma Deák-u.